

високий інтелект поєднано з високим рівнем креативності, творча людина частіше добре адаптована до середовища, активна, емоційно врівноважена, незалежна і т. ін. Поєднання креативності з невисоким інтелектом — невротична тривожна людина, погано адаптована до вимог соціального оточення, має важку долю.

УДК 373.3.09:004:001.895(043.2)

ЛЮБКА Н.І., МОЧАН Т.М.,  
Мукачівський державний університет

### **ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ НА УРОКАХ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Процес реформування початкової освіти вимагає пошуків інноваційних підходів до засвоєння змісту навчального матеріалу. Вони покликані забезпечувати зростання якості освіти, сприяти створенню відповідних умов для ефективного вивчення нового матеріалу та спрямовані на оптимізацію процесу навчання з урахуванням сучасних тенденцій в світовій практиці.

Сучасний урок вимагає від педагога оптимального поєднання індивідуальної, парної, групової і колективної форм організації навчальної діяльності учнів [1, с. 231-232].

У наукових доробках Л. Ворзацька, Л. Галіцина, В. Давидова, О. Дусавицький, М. Козицька, А. Лихва, С. Лупінович, Л. Нечволод, Н. Репіна, О. Сутула, В. Сухар, В. Телянчук, О. Тригуб, Н. Фастова, О. Франчук, О. Харченко, І. Цєпова, Г. Цукерман, Л. Шильцова розглядаються питання впровадження в освітній процес інноваційних методик навчання підростаючого покоління.

Через призму сучасних вимог до вчителя початкової школи актуальним є питання використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. На цьому з акцентована увага у наукових працях Р. Гуріна, М. Жалдак, В. Ковальчук, А. Макаренка, І. Соколової, О. Суховірського та ін.

Н. Андрасова зазначає що інноваційне навчання – це зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі навчальна та освітня діяльність, ґрунтована на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості [3].

Значна кількість основних методичних інновацій пов'язана сьогодні із застосуванням інтерактивних методів навчання. Опираючись на слова великого педагога Конфуція можна сформулювати кредо інтерактивного навчання: «Те, що я чую, я забуваю. Те, що я бачу, я пам'ятаю. Те, що я роблю, я розумію». Тому зауважимо, що процес навчальної діяльності вимагає інтенсивної розумової роботи дитини та її власної активності. Мало пояснити, розповісти, продемонструвати. Справжнього результату можна досягти лише за допомогою інноваційного навчання [3, с. 76].

У науково-методичній літературі до ключових понять інноваційних технологій відносять: нестандартні уроки, індивідуальна робота, контроль та оцінка навчальних досягнень учнів (через різні форми робіт), класне, групове і додаткове навчання, факультативи за вибором учнів, проблемне і модульне навчання, запрошення вчених, діячів культури, мистецтва на уроки, економізація та екологізація освіти, науковий експеримент на уроках при вивченні нового матеріалу, застосування нових технічних засобів навчання (комп'ютерів, мультимедійних дошок, електронних підручників тощо) [4].

Використання інноваційних технологій на уроках у початковій школі в значній мірі забезпечується активною позицією вчителя щодо самоосвіти та саморозвитку, яка ґрунтується на опрацюванні великої кількості науково-методичної літератури, аналізу педагогічного досвіду вчителів-новаторів, оптимального поєднання гуманітарних і природничо-математичних знань.

На думку В. Ковальчук «сучасний учитель передусім має бути висококваліфікований і далекоглядний професіонал, свідомий та відданий патріот України, тонкий психолог, котрий володіє інформаційними та педагогічними технологіями» [2, с. 15]. Такі вимоги зумовлені тим, що в умовах становлення і розвитку високотехнологічного інформаційного суспільства постає необхідність впровадження у навчально-виховний процес інформаційно-комунікаційних технологій.

Перед педагогом постає велика відповідальність щодо організації освітнього процесу. Перед кожним уроком потрібно шукати відповідь на «вічне» запитання: як побудувати навчальну роботу, щоб вона викликала емоційне піднесення у школярів, неодмінно позитивно впливала на їхні почуття і мислення, збагачувала їх досвідом самостійних пошуків та роздумів. У практиці можна використовувати різні інноваційні методи навчання. Наприклад: на уроках літературного читання при вивченні казки «Кривенька качечка» (3 кл.) доречним є виконання вправи «Ромашка», завдання якої полягає у відтворенні характеристики головного героя і записують на кожному пелюстку ромашки. Ця вправа допомагає учням у засвоєнні змісту тексту, сприяє усвідомленню сприйманні навчального матеріалу [5, с. 11-13].

Отже, освітня інноваційна діяльність в початковій школі закладає основи інноваційної діяльності учнів в майбутньому. Саме вчитель – новатор формує розвинену особистість, яка використовує набуті знання і вміє самостійно їх поповнювати, конкурентно-спроможну в будь – якій сфері суспільного життя, відповідальну, здатну в ідеалі досягти найголовнішої мети життя людини – щастя.

#### **Література**

1. Гейко І. Використання інтерактивних форм і методів навчання. З досвіду роботи / І. Гейко. – 2004. – № 3/4. – С. 229–232.
2. Ковальчук В. Ю. Модернізація професійної та світоглядно-методологічної підготовки сучасного вчителя: автореф. канд. пед. наук : / В. Ю. Ковальчук. – К., 2006. – 34 с.
3. Сиротинко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання / О. Г. Сиротинко. – Харків: Видавнича група «Основа», 2003. – 162 с.

4. Химинець В. В. Інновації в сучасній школі / В.В. Химинець – Ужгород, 2004. – 168 с.
5. Досяк І. М. Нестандартні уроки з використанням інноваційних технологій. 1-4 класи / І. М. Досяк. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 160 с.

УДК 373.3.015.31:74

МАЙБОРОДА І. Е., ПОПОВИЧ О.-М.В.,  
Мукачівський державний університет

### **РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНІК МАЛЮВАННЯ**

Одним із найважливіших завдань сучасної школи є формування творчої, мислячої особистості. Головною метою школи, як зазначено в Концепції загальної середньої освіти, є створення сприятливих умов для розвитку творчого потенціалу та таких індивідуальних здібностей особистості, які забезпечать їй досягнення життєвого успіху.

Тому зараз все більше уваги приділяється питанням творчого розвитку дітей, де головним завданням виступає розвиток їх творчих здібностей засобами мистецтва. Відомо, що мистецтво завжди має унікальні можливості впливу на людину, тому художньо-естетичне виховання в школі потрібно розглядати не лише як процес набуття художніх знань і вмінь, а, насамперед, як універсальний засіб особистісного розвитку школярів на основі виявлення їх індивідуальних здібностей, різнобічних естетичних потреб та інтересів.

Дитяча творчість залишається предметом аналізу багатьох вчених, які досліджують природу цього феномену. У праці Л. Виготського, В. Крутецького, О. Леонтєва, В. Моляко, О. Савченко, В. Котляра, В. Тименка та ін. висвітлюються різноманітні психолого-педагогічні фактори, що сприяють формуванню здібностей особистості та розвитку художньої творчості. Структурними компонентами творчих здібностей виступають: знання, уміння, навички, які реалізуються в конкретній діяльності (Б. Теплов, Г. Костюк та ін.), психічні процеси: уява (Л. Виготський, С. Рубінштейн та ін.), мислення (О. Лук, А. Щербо, Г. Шевченко та ін.), емоції, відчуття (Д. Джола, Б. Клименко, В. Омельчук та ін.) [2].

Роль творчості в навчально-виховному процесі початкової школи зумовлюється низкою важливих міркувань. По-перше, творчість допомагає виробляти вміння вирішувати нові задачі, орієнтуватися в нових умовах, долати різноманітні труднощі. По-друге, творчість пробуджує та стимулює розвиток інтересів до діяльності, оскільки завжди пов'язана з відкриттям нового, знаходження чогось раніше невідомого.

Художня творчість – один з найбільш доступних і дієвих форм пізнання світу учнями молодшого шкільного віку. У процесі художньої діяльності, імпровізації діти мають можливість виявити своє ставлення до побаченого або почутого. У такій реконструктивній діяльності формується ціннісне й естетичне



# МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: [www.msu.edu.ua](http://www.msu.edu.ua)

E-mail: [info@msu.edu.ua](mailto:info@msu.edu.ua), [pr@mail.msu.edu.ua](mailto:pr@mail.msu.edu.ua)

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>